

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ
AGJENCIA E
MBIKËQYRJES
SË SIGURIMEVE

тел/tel: 02 3254 050

факс/faks: 02 3290 240

адреса/adresa: ул.Македонија бб,
Палата Лазар Поп Трајков 5-ти кат,
1000 Скопје,
Република Северна Македонија/
rr.Makedonija Pa Nr
Pallati Llazar Pop Trajkov, kati i 5-të
1000 Shkup,
Republika e Maqedonisë së Veriut

e-mail: contact@aso.mk
www.aso.mk

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

ПРИРАЧНИК

ЗА ОСНОВАЊЕ И РАБОТА НА ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКО ДРУШТВО

Скопје, јули 2022 година

Содржина

I. ОПФАТ НА ПРИРАЧНИКОТ.....	3
II. ОПШТИ ОДРЕДБИ	4
III. НАЧИН, ПОСТАПКА И ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ВРШЕЊЕ ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКИ РАБОТИ.....	10
IV. АКТИВНОСТИ НА ОСНОВАЧИТЕ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО БРОКЕРСКО ДРУШТВО ПО ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ВРШЕЊЕ ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКИ РАБОТИ ..	17
V. УСЛОВИ ЗА РАБОТА НА ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКОТО ДРУШТВО.....	21

I. ОПФАТ НА ПРИРАЧНИКОТ

Со овој Прирачник подетално се појаснува начинот и постапката за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи од Агенцијата за супервизија на осигурување (во понатамошниот текст: Агенцијата) со цел основање и работа на осигурително брокерско друштво во согласност со Законот за супервизија на осигурување, во понатамошниот текст: законот) и Правилникот за потребната документација за добивање дозвола за вршење на осигурително брокерски работи, во понатамошниот текст: Правилникот) како и условите за вршење на дејноста и обврските кои ги имаат осигурително брокерските друштва согласно закон.

II. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Што се осигурително брокерски работи?

Осигурително брокерски работи во смисла на законот се посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и посредување при реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан.

На договорите за посредување се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи, доколку поинаку не е предвидено со Законот.

Исклучоци: Што не се смета за вршење осигурително брокерски работи?

За осигурително брокерски работи, согласно законот не се сметаат работите на посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан, доколку **се исполнети сите наведени услови:**

1. договорот за осигурување бара познавање само на осигурителното покритие кое се обезбедува со договорот;
2. договорот за осигурување не е договор за осигурување на живот;
3. договорот за осигурување не покрива одговорност како ризик;
4. основната дејност на лицето кое врши работи на посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан не е вршење на осигурително брокерски работи;
5. договорот за осигурувањето е директно поврзан со производот или услугата која ја нуди лицето и истиот покрива: ризик од уништување или оштетување на производи или предмети или ризик од губење или оштетување на багаж или други ризици поврзани со туристичка услуга договорени преку туристичка агенција, и во случаи кога договорот содржи осигурување на живот или одговорност како ризик и истиот се склучува како дополнување на основниот ризик поврзан со туристичката услуга и
6. износот на годишната бруто премија е помал од 500 евра во денарска противвредност и траењето на договорот за осигурување е помало од пет години.

*Лицата кои во контекст на вршење на својата професионална активност даваат информации на клиентите во врска со договори за осигурување при што не вршат посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан **не се сметаат за осигурителни брокери.**

Кој може да врши осигурително брокерски работи?

Осигурително брокерски работи може да врши единствено **ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКО ДРУШТВО** (правно лице) кое има дозвола за вршење осигурително брокерски работи од Агенцијата.

Осигурително брокерски работи на територијата на Република Северна Македонија може да врши и осигурително брокерско друштво од земја членка на ЕУ и странско осигурително брокерско друштво под услови утврдени во Законот.

Осигурителното брокерско друштво кое има дозвола за вршење осигурително брокерски работи од Агенцијата како и осигурително брокерско друштво од земја членка и странско осигурително брокерско друштво, осигурително брокерските работи ги врши исклучиво преку **ОСИГУРИТЕЛНИ БРОКЕРИ** (физички лица) кои се во работен однос во осигурителното брокерско друштво.

Забрана за посредување

Осигурителниот брокер посредува при склучување на договори за осигурување исклучиво со друштва за осигурување основани согласно со закон.

По исклучок, доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на односниот ризик не може да се изврши во Република Северна Македонија, осигурителниот брокер може да посредува при склучување на договори за осигурување со странски друштва за осигурување¹.

¹ За утврдување дали е исполнет условот за посредување во договорање на осигурително или росигурително покритие со странско друштва за осигурување, осигурителниот брокер треба да изготви анализа и да направи консултација со сите друштва за осигурување од која ќе се утврди дека осигурувањето на односниот ризик не може да се изврши од страна на друштва за осигурување од РСМ.

Кои се обврските на осигурителниот брокер?

Осигурителниот брокер врши исклучиво осигурително брокерски работи и ги претставува и делува во име и за сметка на своите клиенти во однос на друштвата за осигурување и реосигурување.

Осигурителниот брокер е должен да ги штити интересите на осигурениците, што вклучува давање појаснувања и совети на осигурениците за сите околности релевантни за нивното одлучување во однос на склучување на договори за осигурување за одделни класи на осигурување или по однос на одделни друштва за осигурување.

За исполнување на оваа обврска, осигурителниот брокер е особено должен да:

1. изготви адекватна анализа на ризикот и предложи соодветно осигурително покритие за осигуреникот;
2. посредува во име на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, кој земајќи ги предвид сите околности од значење за ризикот на поединечен случај, ќе му обезбеди на осигуреникот најсоодветно покритие;
3. го информира друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот да склучи договор за осигурување и го запознава осигуреникот со условите на полисите и прописите кои го регулираат определувањето на износот на премија;
4. ја проверува содржината на полисите за осигурување и
5. укажува помош на осигуреникот во текот на важење на договорот за осигурување, како пред, така и по настанување на осигурениот настан, а особено да обезбеди дека осигуреникот ги извршил правните дејствија во предвидените рокови, а кои се предуслов за стекнување и уживање на правата кои произлегуваат од договорот за осигурување.

Осигурителниот брокер е должен анализа на ризикот да ја изготви врз основа на соодветно голем број на договори за осигурување достапни на пазарот кои му овозможуваат давање на препораки согласно со стручни критериуми, со цел договорувачот на осигурувањето преку склучување на договорот да ги оствари своите потреби.

Осигурителниот брокер пред склучување на договорот е должен врз основа на податоци добиени од договорувачи на осигурување, односно осигуреници да ги одреди потребите и желбите како и причините за давање на совет на договорувачот на осигурувањето, односно осигуреникот, а кои се врзани со договорот за осигурување.

Обврски за давање информации пред склучување или продолжување на договор (полиса) за осигурување

Осигурителниот брокер е должен пред склучување на договор за осигурување, како и при продолжување на истиот на осигуреникот да му ги даде следниве информации:

- 1) име, презиме и адреса;
- 2) регистарот во кој е пријавен и начинот на негова проверка;
- 3) осигурителното брокерско друштво во кое работи;
- 4) дали поседува сам или осигурителното брокерско друштво во кое работи повеќе од 10% од акциите со право на глас во друштвото за осигурување со кое се склучува договорот за осигурување;
- 5) дали друштвото за осигурување со кое се склучува договорот за осигурување или со него поврзано лице поседува повеќе од 10% од акциите со право на глас во осигурителното брокерско друштво;
- 6) податоци за можност од вонсудска постапка за решавање на спорови меѓу договорувачите на осигурувањето;
- 7) износот на провизијата што ја наплаќа од друштвата за осигурување согласно склучените договори за осигурително брокерски работи.

Осигурителниот брокер податоците е должен да ги даде:

- 1) во пишана форма или на друг траен медиум кој е достапен на договорувачот на осигурувањето;
- 2) на начин кој е разбирлив за договорувачот на осигурувањето и
- 3) на македонски јазик освен доколку поинаку не е договорено.

По исклучок, податоците може да се даваат и усно на барање на договорувачот на осигурувањето во случај кога е потребно веднаш да се договори осигурително покритие во кој случај писмените податоци мора да се дадат непосредно по склучување на договорот за осигурување.

Напомена: Постапките и дејствијата на брокерот во делот на изготвување на анализа на ризикот и информирање на осигуреникот треба да бидат соодветно документирани и зачувани.

Конфликт на интереси

Осигурителниот брокер е должен да му ги презентира на осигуреникот сите правни и економски односи кои ги има со одредено друштво за осигурување, кои можат да влијаат на објективноста на осигурителниот брокер при извршување на обврските спрема осигуреникот.

Правните и економските односи, особено се однесуваат на оние одредби од договорите за вршење на брокерски работи склучени со одредено друштво за осигурување, врз основа на кои **осигурителниот брокер има право на посебна или повисока провизија за посредување за склучување на договори за осигурување за одделна класа на осигурување како и за одделно друштво за осигурување.**

Провизија

Осигурителниот брокер **нема право да наплаќа провизија или друг вид надомест од осигуреникот**, освен доколку поинаку не е предвидено со договорот за вршење на осигурително брокерски работи, склучен со осигуреникот. Доколку со договорот за вршење на осигурително брокерски работи склучен со осигуреникот е предвидено дека осигурителниот брокер има право на провизија, истиот се стекнува со правото на таа провизија со денот на влегувањето во сила на договорот за осигурување за кој е извршено посредувањето.

Осигурителниот брокер е должен да го извести осигуреникот за износот на провизијата што ја наплаќа од друштвата за осигурување по склучените договори за осигурително брокерски работи.

Правна форма на осигурителното брокерско друштво

Осигурително брокерско друштво се основа како **акционерско друштво (АД)** со седиште во Република Македонија, кое има дозвола од Агенцијата за вршење на осигурително брокерски работи.

Осигурително брокерско друштво може да основаат домашни и/или странски, правни и/или физички лица под еднакви услови утврдени со закон.

Минимален капитал

Акционерскиот капитал за основање и работа на осигурително брокерско друштво изнесува **50.000 евра** во денарска противвредност по курсот на Народната банка на Република Македонија на денот на уплатата.

Водење трговски книги, изготвување на финансиски извештаи и ревизија на финансиски извештаи

Осигурително брокерското друштво е должно да води трговски книги и да изготвува финансиски извештаи во согласност со прописите за сметководство.

Осигурително брокерското друштво е должно до Агенцијата да ги достави годишните финансиски извештаи изготвени во согласност со Законот за трговски друштва најдоцна до 15 март во тековната година, за претходната деловна година. Формата и содржината на овие извештаи е пропишана со Правилникот за содржината, роковите и начинот на поднесување на известувањата и извештаите кои друштвата за застапување во осигурување, осигурително брокерските друштва и банките ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување (Обрасци Биланс на состојба и Биланс на успех).

Осигурително брокерското друштво е должно ревидираните годишни финансиски извештаи да ги достави до Агенцијата најдоцна во рок од 8 дена од нивно усвојување од страна на собранието на акционери на друштвото, но не подоцна од 30 јуни во тековната за претходната деловна година.

III. НАЧИН, ПОСТАПКА И ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ВРШЕЊЕ ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКИ РАБОТИ

Барање за добивање дозвола

За издавање дозвола за вршење на осигурително брокерски работи до Агенцијата се доставува Барање за добивање дозвола за вршење на осигурително брокерски работи.

Барањето се доставува на пропишан образец: „**Барање за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи (Образец Б-ДОБД)**“ кој е достапен на интернет страницата на Агенцијата.

Потребна документација која се доставува кон барањето

Кон барањето за добивање дозвола за вршење на осигурително брокерски работи се доставува следната документација:

1. Предлог-статут;
2. План за работа;
3. Доказ дека се уплатени парични средства на име акционерски капитал на осигурителното брокерско друштво (минимум 50.000 ЕВРА) на засебна привремена сметка кај носител на платен промет – Потврда од носителот на платен промет за извршената уплата, односно доказ дека се уплатени парични средства на име акционерски капитал на осигурителното брокерско друштво (минимум 50.000 ЕВРА), на девизна сметка на Народна банка на Република Северна Македонија (за основач странско правно односно физичко лице) – Потврда од Народна банка на РСМ за извршената уплата;
4. Список на акционери на осигурителното брокерско друштво, со наведување на име и презиме и живеалиште на физичките лица - основачи, односно назив и седиште на правните лица - основачи, како и податоци за вкупниот номинален износ на поседувани акции и процент на учество во акционерскиот капитал на осигурителното брокерско друштво;
5. Основи на деловната политика на осигурителното брокерско друштво со образложение, односно анализа на причините за основање на осигурителното брокерско друштво, деловните цели на осигурителното брокерско друштво, осврт на пазарот на кој ќе учествува осигурителното брокерско друштво, структура на клиентите на осигурителното брокерско друштво и други податоци;
6. Тарифа за извршени услуги на осигурителното брокерско друштво;
7. Документација врз основа на која може да се констатира дека осигурителното брокерско друштво е кадровски, технички и организационо оспособено за вршење на работите предвидени со статутот на осигурителното брокерско друштво, со податоци за информатичкиот систем и техничката опременост на осигурителното брокерско друштво;

8. Преддоговор или договор за осигурување од одговорност склучен со овластено друштво за осигурување во Република Северна Македонија;
9. Програма за имплементација на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
10. Податоци за лиценцираните осигурителни брокери кои ќе бидат вработени во осигурителното брокерско друштво со докази дека лицата ги исполнуваат условите пропишани во Законот, заедно со писмо за намери за склучување договор за вработување на осигурителните брокери потпишано од основачите на осигурителното брокерско друштво и заверено кај нотар или преддоговор за вработување на осигурителните брокери склучен помеѓу основачот/те и осигурителните брокери;
11. Доказ за платен надоместок за издавање дозвола за вршење на осигурително брокерски работи, согласно Тарифникот на Агенцијата.

Доколку лицето кое има намера да основа осигурително брокерско друштво е физичко лице, кон барањето за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи се доставува и:

1. Пополнет Прашалник за физички лица на соодветен пропишан образец кој е даден во Прилог 3 од Правилникот за потребната документација и начинот за стекнување квалификувано учество во друштво за осигурување, осигурително брокерско друштво, односно друштво за застапување во осигурување и е негов составен дел. Се пополнуваат податоци (име и презиме, живеалиште и број на лична карта) за физичкото лице преземени од личната карта, односно се доставува копија од пасошот за странско физичко лице. Во прилог кон податоците за физичкото лице, преземени од личната карта, се доставува изјава од лицето дека се тоа негови и точни податоци, заверена од страна на овластено лице (нотар);
2. Извори на средства за уплата на капиталот, и тоа:
 - 2.1 Нотарски заверена Изјава на физичкото лице, за потеклото на средствата што се вложуваат на име акционерски капитал на осигурително брокерското друштво односно основата за стекнување акции во друштвото и
 - 2.2 Соодветен доказ за изворот на средствата кои физичкото лице ги вложува во осигурителното брокерско друштво во висина најмалку еднаква на номиналната вредност на акциите кои се предмет на стекнување (потврда за остварени приходи издадена од надлежен даночен орган, документ за висината на платата и приходите остварени по други основи, решение за наследство, потврда од банка или друга финансиска институција за висината и датумот на вложените средства и друг соодветен доказ);
3. Потврда од Централен регистар на Република Македонија или друг јавен регистар дека против лицето нема изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење на професија, дејност или должност од областа на осигурувањето и финансиите;
4. Потврда од казнена евиденција на надлежен суд дека лицето не е осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, сè додека траат правните последици од пресудата, за кривичните дела против имотот, кривичните дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството,

кривичните дела против службената должност, како и кривичните дела фалсификување исправа, посебни случаи на фалсификување исправи, компјутерски фалсификат, употреба на исправа со неистинита содржина и надриписарство од Кривичниот законик;

5. Нотарски заверена Изјава на физичкото лице, дека во последните три години не извршувало функција на лице со посебни права и одговорности во друштво за осигурување или друго правно лице во кое била воведена посебна управа или над кое е отворена стечајна или ликвидациона постапка;
6. Нотарски заверена Изјава на физичкото лице, дека е запознаено со одредбите од Законот согласно кои лицето не треба да биде поврзано лице со правно лице во кое осигурителното брокерско друштво директно или индиректно поседува сопственост на повеќе од 10 % од капиталот или правата на глас во тоа правно лице;
7. Нотарски заверена Изјава на физичкото лице, дека физичкото лице не работело спротивно на одредбите од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам;
8. Доказ за непостоење на капитална или управувачка поврзаност на физичкото лице со друштва за осигурување, друштва за застапување во осигурување или други осигурително брокерски друштва согласно член 16-а од Законот, и тоа:
 - 8.1 Нотарски заверена Изјава на физичкото лице, дека не е поврзано лице со друштва за осигурување, друштва за застапување во осигурување или други осигурително брокерски друштва согласно член 16-а од Законот;
 - 8.2 Список на правни лица во кои физичкото лице поседува директно или индиректно повеќе од 10 % од акциите односно уделите, потпишан од физичкото лице;
 - 8.3 Извод од Централен депозитар за хартии од вредност односно друг јавен регистар, за тоа каде физичкото лице поседува акции во други правни лица;
 - 8.4 Извод од Централен регистар односно друг јавен регистар, за тоа каде физичкото лице поседува удели во други правни лица;
 - 8.5 Доказ од Централен регистар односно друг јавен регистар, за тоа каде физичкото лице е член на орган на управување, надзорен орган, прокурист или лице со посебни права и одговорности во други правни лица;
9. Други докази за оценка на бонитетот на физичкото лице.

Доколку лицето кое има намера да основа осигурително брокерско друштво е правно лице, кон барањето за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи се доставува и:

1. Пополнет Прашалник за правни лица на соодветен пропишан образец кој е даден во Прилог 2 од Правилникот за потребната документација и начинот за стекнување квалификувано учество во друштво за осигурување, осигурително брокерско друштво, односно друштво за застапување во осигурување и е негов составен дел;
2. Одлука на надлежниот орган на правното лице, за учество во основањето на осигурителното брокерско друштво, донесена од страна на надлежен орган на правното лице;

3. Извори на средства за уплата на капиталот, и тоа:
 - 3.1 Нотарски заверена Изјава на надлежен орган на правното лице, за потеклото на средствата што се вложуваат на име акционерски капитал на осигурителното брокерско друштво односно основата за стекнување акции во осигурителното брокерско друштво и
 - 3.2 Соодветен доказ за изворот на средствата кои правното лице ги вложува во осигурителното брокерско друштво во висина најмалку еднаква на номиналната вредност на акциите кои се предмет на стекнување (ревизорски извештај на правното лице, завршна сметка или друг соодветен доказ).
4. Потврда од Централен регистар односно друг јавен регистар дека против правното лице нема изречена прекршочна санкција или казна забрана за вршење дејност во областа на осигурувањето и финансиите;
5. Потврда од Централен регистар односно друг јавен регистар дека на правното лице не му е изречена споредна казна и тоа забрана за добивање дозвола за основање и работа на друштво за осигурување, одземање на дозвола за основање и работа на друштво за осигурување, забрана за основање на нови правни лица и привремена или трајна забрана за вршење на работи на осигурување;
6. Доказ дека против правното лице не е поведена стечајна постапка или постапка на ликвидација, и тоа:
 - 6.1 Потврда од Централен регистар односно друга надлежна институција дека против правното лице не е поведена стечајна постапка или постапка на ликвидација;
 - 6.2 Нотарски заверена Изјава на надлежен орган на правното лице дека против правното лице не е поведена стечајна постапка или постапка на ликвидација;
7. Нотарски заверена Изјава на надлежен орган на правното лице, дека е запознаено со одредбите од Законот согласно кои лицето не треба да биде поврзано лице со правно лице во кое осигурителното брокерско друштво директно или индиректно поседува сопственост на повеќе од 10 % од капиталот или правата на глас во тоа правно лице;
8. Нотарски заверена Изјава на надлежен орган на правното лице, дека правното лице не работело спротивно на одредбите од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам;
9. Доказ за непостоење на капитална или управувачка поврзаност на правното лице со друштва за осигурување, друштва за застапување во осигурување или други осигурително брокерски друштва согласно член 16-а од Законот, и тоа:
 - 9.1 Нотарски заверена Изјава на надлежен орган на правното лице, дека правното лице не е поврзано лице со друштва за осигурување, друштва за застапување во осигурување или други осигурително брокерски друштва согласно член 16-а од Законот;
 - 9.2 Список на лица кои во правното лице поседуваат, директно или индиректно, повеќе од 10 % од акциите, односно уделите, потпишан од овластено лице на правното лице;
 - 9.3 Извод од Централен депозитар за хартии од вредност, односно друг јавен регистар, за тоа кои се иматели на акции, односно удели во правното лице;
 - 9.4 Список на правни лица во кои правното лице поседува директно или индиректно повеќе од 10 % од акциите, односно уделите, потпишан од

овластено лице на правното лице;

9.5 Извод од Централен депозитар за хартии од вредност односно друг јавен регистар, за тоа каде правното лице поседува акции во други правни лица;

9.6 Извод од Централен регистар односно друг јавен регистар, за тоа каде правното лице поседува удели во други правни лица;

10. Акт за основање односно Статут на правното лице;

11. Список на членови на органот на управување во правното лице (Извод од Централен регистар или друг соодветен јавен регистар);

12. Извод од регистарот во кој е регистрирано правното лице;

13. Копија од акционерската книга на првното лице;

14. Ревизорски извештај (Извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи на друштвото) изготвен од овластено друштво за ревизија за последните две деловни години за правното лице. Правните лица коишто се основани и работат помалку од две години, се должни да достават Извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи на друштвото за периодот за којшто работеле со состојба на датум најмногу еден месец пред поднесување на барањето за добивање дозвола како и да достават ревизорски извештаи за последните две деловни години за своите акционери - правни лица, односно да ја достават соодветната документација од став (4) од овој член за своите акционери - физички лица коишто имаат учество во капиталот на правното лице над 10 %;

15. Други докази за оцена на бонитетот на правното лице, како и оцена на неговите акционери, односно иматели на удели.

Статут на осигурителното брокерско друштво

Статутот на осигурителното брокерско друштво треба да ги содржи најмалку следните податоци:

- фирма и седиште на осигурителното брокерско друштво;
- висина на почетниот акционерски капитал на осигурителното брокерско друштво;
- номинален износ на акциите, број на акциите од секој род и класа, права, обврски, ограничувања и погодности кои произлегуваат од акциите;
- начин на стекнување и престанок на правата на акционерите на осигурителното брокерско друштво;
- постапка за свикнување и одржување на Собрание на акционери на осигурителното брокерско друштво;
- вид, состав, број, начин и услови за избор, мандат, права, должности, одговорности и начин на работење на органите на управување на осигурителното брокерско друштво;
- начин на управување со осигурителното брокерско друштво и застапување на осигурителното брокерско друштво од страна на членовите на органот на управување на друштвото;

- број, мандат, права, одговорности и услови за именување на лицата со посебни права и одговорности во осигурителното брокерско друштво;
- начин на решавање на споровите меѓу акционерите на осигурителното брокерско друштво;
- начин на решавање на судир на интереси и заштита на доверливоста на податоците на осигурителното брокерско друштво;
- форма и начин на објавување податоци од страна на осигурителното брокерско друштво;
- услови и случаи на престанување со работа на осигурителното брокерско друштво и
- други податоци согласно закон.

План за работа на осигурителното брокерско друштво

Планот за работа на осигурителното брокерско друштво треба да ги содржи најмалку следните податоци:

- основи на деловната политика на осигурителното брокерско друштво со образложение, односно анализа на причините за основање на осигурителното брокерско друштво, деловните цели, осврт на пазарот на кој ќе учествува осигурителното брокерско друштво, структура на клиентите на осигурителното брокерско друштво и други податоци;
- планиран обем на трошоци за основање, организациски трошоци и трошоци за развој;
- елаборат со проекција за очекувани деловни резултати за најмалку тригодишен период, пред сè во врска со очекуваниот приход од провизии, очекуваните трошоци, очекуваната добивка и др. Елаборатот треба да содржи: (1) детален Биланс на состојба, Биланс на успех и Извештај за паричните текови со коментар за секоја позиција и основните претпоставки врз кои се темели проекцијата, (2) движење на финансиските показатели, како што се показателите за ликвидноста, профитабилноста и квалитетот на активата;
- опис на системите за управување и внатрешна контрола;
- седиште на осигурителното брокерско друштво, како и евентуалниот број и локација на подружниците и други делови, како и рокот кога осигурителното брокерско друштво има намера да ги отвори;
- организациска структура на осигурителното брокерско друштво, со посебен опис на делокругот на работа и одговорностите на лицата со посебни права и одговорности на секој организациски дел, меѓусебните односи и односите со органите на надзор и управување на друштвото, како и опис на потребниот број вработени и нивната квалификациска структура.

Надомест за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи

За добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи се плаќа надомест за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи утврден во Тарифникот на Агенцијата во износ од **30.000 денари**.

Надоместокот се уплаќа на сметка на Агенцијата пред поднесување на барањето за добивање дозвола, а доказ за извршената уплата се поднесува во прилог на барањето.

Целата документација се доставува потпишана од основачот/основачите на друштвото, во оригинал или нотарски заверена копија.

Врз основа на документацијата доставена кон барањето, Агенцијата оценува дали се исполнети условите за вршење осигурително брокерски работи предвидени во Законот.

Доколку се исполнети условите предвидени во Законот, Агенцијата со решение издава дозвола за вршење на осигурително брокерски работи. Доколку не се исполнети условите предвидени во Законот, Агенцијата со решение го одбива барањето.

Агенцијата одлучува по поднесеното барање во рок од 60 дена од денот на поднесување на барањето со комплетна документација.

Решението на Агенцијата со кое се одбива барањето за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи е конечно и против истото може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

IV. АКТИВНОСТИ НА ОСНОВАЧИТЕ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО БРОКЕРСКО ДРУШТВО ПО ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА ВРШЕЊЕ ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКИ РАБОТИ

Упис во Централниот регистар

По добивање на Решението со кое се издава дозвола за вршење осигурително брокерски работи, основачот/основачите на осигурителното брокерско друштво ги преземаат сите потребни дејствија во согласност со Законот за трговски друштва за основање на осигурителното брокерско друштво и вршат упис на друштвото во Централниот регистар на Република Северна Македонија.

За упис на осигурителното брокерско друштво во Централниот регистар на Република Македонија, се доставува Пријава за упис (на пропишан образец) која може да се најде на интернет-страницата на Централниот регистар на РСМ www.crm.mk.

Пријава за упис на трговско друштво поднесува органот на управување, односно овластен член на органот на управување, освен ако со Законот за трговски друштва поинаку не е определено. Пријавата може да ја поднесе и полномошник со полномошно дадено од овластениот подносител, заверено кај нотар, освен ако со Законот за трговски друштва поинаку не е определено.

Со пријавата за упис во трговскиот регистар се поднесуваат и потребните прилози (исправи и докази) во коишто се содржани податоците што се запишуваат во трговскиот регистар како и Решението со кое се издава дозвола за вршење на осигурително брокерски работи издадено од Агенцијата.

Уписот во Централниот регистар на Република Северна Македонија може да се изврши по приложен доказ за уплатени парични средства во износ од 50.000 ЕВРА (педесет илјади евра) во денарска противвредност на име на основачки капитал на осигурителното брокерско друштво на сметка кај носител на платен промет во Република Северна Македонија односно на сметка на Народна банка на Република Северна Македонија.

Централниот регистар во рок од 5 дена од денот на поднесувањето на пријавата за упис донесува решение за упис на осигурителното брокерско друштво во Регистарот.

Склучување на Полиса за осигурување од одговорност при вршење на дејност

По извршениот упис во Централниот регистар на Република Северна Македонија, овластено лице на осигурителното брокерско друштво со друштво за осигурување склучува договор (полиса) за осигурување од одговорност при вршење на дејност (осигурување на своите обврски кон сопствениците на полиси во случај на прекршување на одредбите од договорот за посредување до еден осигурен износ, кој во однос на поединечен осигурен случај не смее да биде помал од 250.000 ЕВРА и/или во врска со сите осигурени случаи во една година не смее да биде помал од 500.000 ЕВРА).

Договорот (полисата) за осигурување, покрај другото, задолжително треба да ги содржи видовите на ризици и осигурени случаи кои се опфатени со осигурителното покритие, како и договорни обврски на друштвото за осигурување во случај на настанување на ризиците што се предмет на договорот за осигурување. Полисата за осигурување од одговорност при вршење на дејност не треба да содржи **ФРАНШИЗА**.

Полисата за осигурување треба да биде со осигурително покритие (скаденца) една календарска година (1.1 во тековната – 1.1 наредната деловна година).

Напомена: Друштвото не смее да започне со вршење на осигурително брокерски работи без да има склучено полиса за осигурување од одговорност при вршење на дејност.

Вработување на најмалку двајца осигурителни брокери

По извршениот упис во Централниот регистар на Република Северна Македонија, овластено лице на осигурителното брокерско друштво врши пријавување на најмалку две лица кои имаат лиценца за осигурителен брокер во Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија.

Напомена: Друштвото не смее да започне со вршење на осигурително брокерски работи без да има вработено најмалку двајца осигурителни брокери.

Регистрација во системот на електронски известувања – АСО-портал

По извршениот упис на друштвото во Централниот регистар на Република Северна Македонија, со цел регистрирање на системот за електронско прибирање на податоци – АСО-портал на Агенцијата, осигурителното брокерско друштво до Агенцијата поднесува Барање за креирање на администраторски корисник (со права за понатамошно креирање и

администрирање на дополнителни корисници и доделување на соодветни привилегии на истите).

Барањето за креирање на администраторски корисник го доставува одговорното лице или лице овластено за доставување на извештаи, по електронски пат (e-mail) или во хартиена форма до Агенцијата. Образецот на барањето за креирање на корисник е дадено во прилог

на **Упатството за доставување на извештаи и документација по електронски пат донесено од Агенцијата.**

Известување до Агенцијата за извршениот упис

По извршениот упис во Централниот регистар на Република Северна Македонија, овластено лице на осигурителното брокерско друштво до Агенцијата го доставува Решението за упис на осигурителното брокерско друштво во рок од пет работни дена од денот на прием на Решението.

Покрај Решението за упис на осигурителното брокерско друштво во трговскиот регистар, во истиот рок, до Агенцијата се доставува и:

- 1) Нотарски заверена копија од Записникот од одржано основачко собрание на осигурителното брокерско друштво
- 2) Сите Одлуки донесени на одржаното основачко собрание вклучувајќи одлука за утврдување на статутот на друштвото и одлука за именување членови на орган на управување и членови на надзорен орган на друштвото;
- 3) Податоци за членовите на органот на управување (членови на Управен одбор или Извршни членови на Одбор на директори) и членовите на надзорниот орган (членови на Надзорен одбор или Неизвршни членови на Одбор на директори) на друштвото вклучувајќи податоци за утврдување на идентитетот, квалификациите и дотогашното искуство на лицето предложено за член на надзорен орган како и податоци за контакт со лицето (телефон и електронска адреса);
- 4) Нотарски заверена копија од Статутот на друштвото (потпишан од основачите);
- 5) Потпишана и архивски заверена копија од останатите акти на деловна политика на осигурителното брокерско друштво и тоа: Основи на деловната политика; Тарифа за извршени услуги и Елаборат со проекција на очекувани деловни резултати за најмалку тригодишен период;
- 6) Потпишана и архивски заверена копија од Правилникот за организација и/или Правилникот за систематизација на работни места во осигурителното брокерско друштво;

- 7) Потпишана и архивски заверена копија од сите останати акти на осигурителното брокерско друштво.

Започнување со работа

По упис на друштвото во централниот регистар а пред започнување со вршење осигурително брокерски работи, друштвото е должно до Агенцијата да достави:

- 1) Договори за работа и М1/М2 Образец за двајца осигурителни брокери кои се во редовен работен однос во друштвото;
- 2) Оригинал или нотарски заверена копија на Договор (полиса) за осигурување од одговорност за вршење на дејност на друштвото и
- 3) Официјални податоци за контакт со друштвото (телефон, електронска адреса и интернет страница на друштвото)
- 4) склучени договори за закуп на деловен простор, договори за набавка на компјутерска и информатичка опрема, договори за деловна соработка како и останата документација од која може да се утврди дека осигурително брокерското друштво е кадровски, технички и организационо оспособено за вршење на осигурително брокерски работи.

Осигурителното брокерско друштво е должно да започне со вршење на осигурително брокерски работи во **рок од 6 месеци од денот на добивање на Решението за издавање дозвола за вршење осигурително брокерски работи** и за тоа да ја извести Агенцијата во рок од 5 дена од денот на започнување со работа.

Како доказ дека друштвото започнало со вршење на осигурително брокерски работи, осигурителното брокерско друштво до Агенцијата е должно да достави копија од најмалку еден договор (полиса) за осигурување за која друштвото посредувало.

Доколку осигурителното брокерско друштво не започне со работа во рок од 6 месеци од денот на издавање на дозволата за вршење осигурително брокерски работи, Агенцијата ќе донесе решение со кое ќе се констатира дека дозволата за вршење осигурително брокерски работи престанува да важи.

V. УСЛОВИ ЗА РАБОТА НА ОСИГУРИТЕЛНО БРОКЕРСКОТО ДРУШТВО

Осигурително брокерското друштво во своето работење е должно да ги почитува одредбите од:

1. Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон;
2. Законот за задолжително осигурување во сообраќајот;
3. Законот за трговските друштва – во делот на одредбите кои се однесуваат на акционерско друштво;
4. Законот за облигационите односи – во делот на договори за осигурување;
5. Законот за спречување на перење пари и финансирање тероризам – во делот на мерки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон;
6. Законот за рестриктивни мерки;
7. Останати закони и подзаконски акти донесени врз основа на овие закони.

Подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за супервизија на осигурување а кои се однесуваат на работењето на осигурително брокерските друштва се следните:

1. Правилник за содржината, роковите и начинот на поднесување на известувањата и извештаите кои друштвата за застапување во осигурување, осигурително брокерските друштва и банките ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување;
2. Правилник за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување;
3. Правилник за начинот и постапката за наплата и пренос на наплатената премија од страна на осигурително брокерските друштва;
4. Правилник за формата, содржината и начинот на водење регистри на застапници во осигурувањето и осигурителни брокери од страна на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување;
5. Упатство за вршење на проценка на ризик од перење пари и финансирање тероризам за субјектите под надзор на агенцијата за супервизија на осигурување.

Напомена: Агенцијата за супервизија на осигурување врши редовно ажурирање на својата интернет страница со сите законски и подзаконски прописи, измени на овие прописи како и други насоки, упатства и мислења кои се наменети за осигурително брокерските друштва.

Двајца осигурителни брокери

За вршење на осигурително брокерски работи, осигурителното брокерско друштво должно е **во континуитет да има вработено најмалку двајца осигурителни брокери².**

Осигурително брокерското друштво е должно до Агенцијата да доставува податоци за лицата кои имаат лиценца за осигурителен брокер и кои се вработени со редовен работен однос во осигурително брокерското друштво како и за останати склучени договори, согласно формата и содржината на податоците пропишана во образецот ОБДЗ кој е даден во Прилог 2 од Правилникот за содржината, роковите и начинот на поднесување на известувањата и извештаите кои друштвата за застапување во осигурување, осигурително брокерските друштва и банките ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување и е негов составен дел.

Пополнетиот образец ОБДЗ се составува на квартална основа со состојба на 31.3, 30.6, 30.9 и 31.12 во тековната деловна година и истиот се доставува до Агенцијата, во електронска форма, во рок од 30 дена од истекот на последниот ден од датумот на кој истите се составуваат.

Осигурително брокерското друштво е должно до Агенцијата заедно со пополнетиот образец ОБДЗ со состојба на 31.12 во тековната година, да достави и Образец М1/М2 за најмалку двајца осигурителни брокери кои се во редовен работен однос во друштвото.

Полиса за осигурување од одговорност при вршење на дејност

Осигурителното брокерско друштво е должно во континуитет да има склучено договор за осигурување на своите обврски кон сопствениците на полиси во случај на прекршување на одредбите од договорот за посредување до еден осигурен износ, кој во однос на поединечен осигурен случај не смее да биде помал од 250.000 ЕВРА и/или во врска со сите осигурени случаи во една година не смее да биде помал од 500.000 ЕВРА.

² Осигурителен брокер е физичко лице кое има добиено **ЛИЦЕНЦА ЗА ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР** од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Договорот (полисата) за осигурување задолжително се обновува и истиот/истата се доставува до Агенцијата за супервизија на осигурување, во рок од 15 дена од денот на неговото склучување/обновување.

Регистар на брокери

Осигурителните брокерски друштва се должни да водат регистар на осигурителни брокери кои се во редовен работен однос во осигурителното брокерско друштво.

Формата, содржината и начинот на водење регистри од страна на осигурително брокерските друштва се утврдени во Правилникот за формата, содржината и начинот на водење регистри на застапници во осигурувањето и осигурителни брокери од страна на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување („Службен весник на Република Македонија“).

Осигурително брокерското друштво е должно Регистарот на осигурителни брокери редовно да го ажурира и истиот да го направи јавно достапен на интернет страницата на друштвото.

Супервизија на работењето на осигурително брокерските друштва

Супервизија на работењето на осигурително брокерските друштва спроведува Агенцијата за супервизија на осигурување. Агенцијата ја спроведува супервизијата преку:

- 1) перманентна вонтеренска супервизија на работењето на осигурително брокерските друштва преку прибирање, анализирање и верифицирање на извештаите и информациите кои ги доставуваат друштвата и други лица, согласно со одредбите од законот;
- 2) теренска (целосна или делумна) супервизија на работењето на осигурително брокерските друштва, како и дополнителна супервизија секогаш кога ќе се оцени дека тоа е во интерес и за заштита на правата на осигурениците и
- 3) одредување мерки на супервизија во согласност со одредбите на законот.

Постапката за спроведување на супервизија е пропишана со Правилникот за основните постапки, правила и начинот на спроведување супервизија на осигурување.

Доколку во текот на спроведување на супервизијата се утврди дека осигурителното брокерско друштво постапува спротивно на одредбите од законот и останатата регулатива која го регулира работењето на осигурително брокерските друштва, Агенцијата со Наредба може да изрече мерки на супервизија спрема друштвото, дополнителни мерки или да ја одземе дозволата за вршење осигурително брокерски работи.

За сторени прекршоци, Агенцијата поднесува предлог за покренување на прекршочна постапка во согласност со закон.

Редовно известување до Агенцијата

Осигурителните брокерски друштва се должни да ја известуваат Агенцијата за:

1. Промена на податоците внесени во трговскиот регистар како и промена на останати податоци кои не се внесуваат во трговскиот регистар (промена на телефон за контакт, електронска адреса за контакт, интернет страница на друштвото) согласно член 151 точка 1) од Законот;
2. Структура и обем на осигурително брокерските работи по одделни друштва за осигурување согласно член 151 точка 2) од Законот;
3. Правни и економски односи со одредени друштва за осигурување или други лица кои може да влијаат на објективноста на осигурителниот брокер согласно членот 141 од Законот;
4. Исполнување на обврската за неповрзаност со друштва за осигурување, друштва за застапување во осигурување или други осигурително брокерски друштва согласно член 146 став (2) точка 11) од Законот;
5. Исполнување на обврската за склучување и обновување на договор за осигурување од одговорност од вршење на дејност согласно член 150 став (1) и (3) од Законот;
6. Исполнување на обврската за склучен договор за работа со најмалку двајца осигурителни брокери со полно работно време согласно член 148 став (5) од Законот;
7. Број на склучени договори за осигурување и износ на наплатена и пренесена премија за осигурување согласно член 150-а став (3) и (4) од Законот;
8. Неревидирани и ревидирани годишни финансиски извештаи, согласно Законот за трговските друштва;
9. Известување за останати склучени договори.

Содржината на извештаите како и крајните рокови и начини на поднесување на извештаите на осигурително брокерското друштво е пропишана во **Правилникот за содржината, роковите и начинот на поднесување на известувањата и извештаите кои друштвата за застапување во осигурување, осигурително брокерските друштва и банките ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување.**

Дел од извештаите на осигурително брокерското друштво кои се однесуваат на структурата и обемот на осигурително брокерски работи и бројот на склучени договори и износот на наплатената и пренесената премија, до Агенцијата се доставуваат електронски, преку системот за електронско прибирање на податоци – АСО портал. Начинот и постапката на доставување на извештаите по електронски пат е уредена во **Упатство за доставување на извештаи и документација по електронски пат донесено од Агенцијата.**

Согласно **Правилникот за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување**, осигурителните брокерски друштва ги имаат следните обврски за известување на Агенцијата:

- Евиденција на креирани копии/тестирање на медиумите;
- Тестирање на процес на враќање на податоците од резервната копија;
- Годишен план за обуки за вработени за информациска безбедност;
- Извештај за спроведени обуки за вработени за информациска безбедност.

Надоместок за спроведување супервизија

За спроведување на супервизија, осигурително брокерските друштва на Агенцијата ѝ плаќаат надоместок за спроведување на супервизија во износ од **0,8% од вкупниот годишен приход од провизии на друштвото**.

Надоместокот за спроведување на супервизија, во согласност со Тарифникот на Агенцијата се утврдува со Решение кое го донесува Агенцијата.

Мерки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Согласно Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и Законот за рестриктивни мерки, осигурителните брокерски друштва кои посредуваат во договарањето на осигурително животно покритие, се субјекти за кои важат обврските од овие два закона.

Дополнително овие субјекти имаат обврска да ги следат и почитуваат упатствата и насоките од страна на Агенцијата во сегментот на спречување на перење пари и финансирање на тероризам и воведување на рестриктивни мерки.

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ
AGJENCIA E
MBIKËQYRJES
SË SIGURIMEVE

тел/tel: 02 3254 050

факс/faks: 02 3290 240

адреса/adresa: ул.Македонија бб,
Палата Лазар Поп Трајков 5-ти кат,
1000 Скопје,
Република Северна Македонија/
rr.Makedonija Pa Nr
Pallati Llazar Pop Trajkov, kati i 5-të
1000 Shkup,
Republika e Maqedonisë së Veriut

e-mail: contact@aso.mk
www.aso.mk

Информации

Детални информации за начинот, постапката и потребната документација за добивање дозвола за вршење осигурително брокерски работи може да се добијат во:

Агенцијата за супервизија на осигурување/Стручна служба за регулатива и лиценцирање

Тел: 02 3254 064, 02 3254 054, 02 3254 053

Детални информации за извештаите и известувањата кои се должни осигурително брокерските друштва да ги доставуваат до Агенцијата може да се добијат во:

Агенцијата за супервизија на осигурување/Стручна служба за супервизија

Тел: 02 3254 069

Или на емаил: izvestai@aso.mk

www.aso.mk